

Mag en moet een Christen zich verzekeren? : Genesis XLII:34 : Ds. Talmages preeken voor onzen tijd

<https://hdl.handle.net/1874/235041>

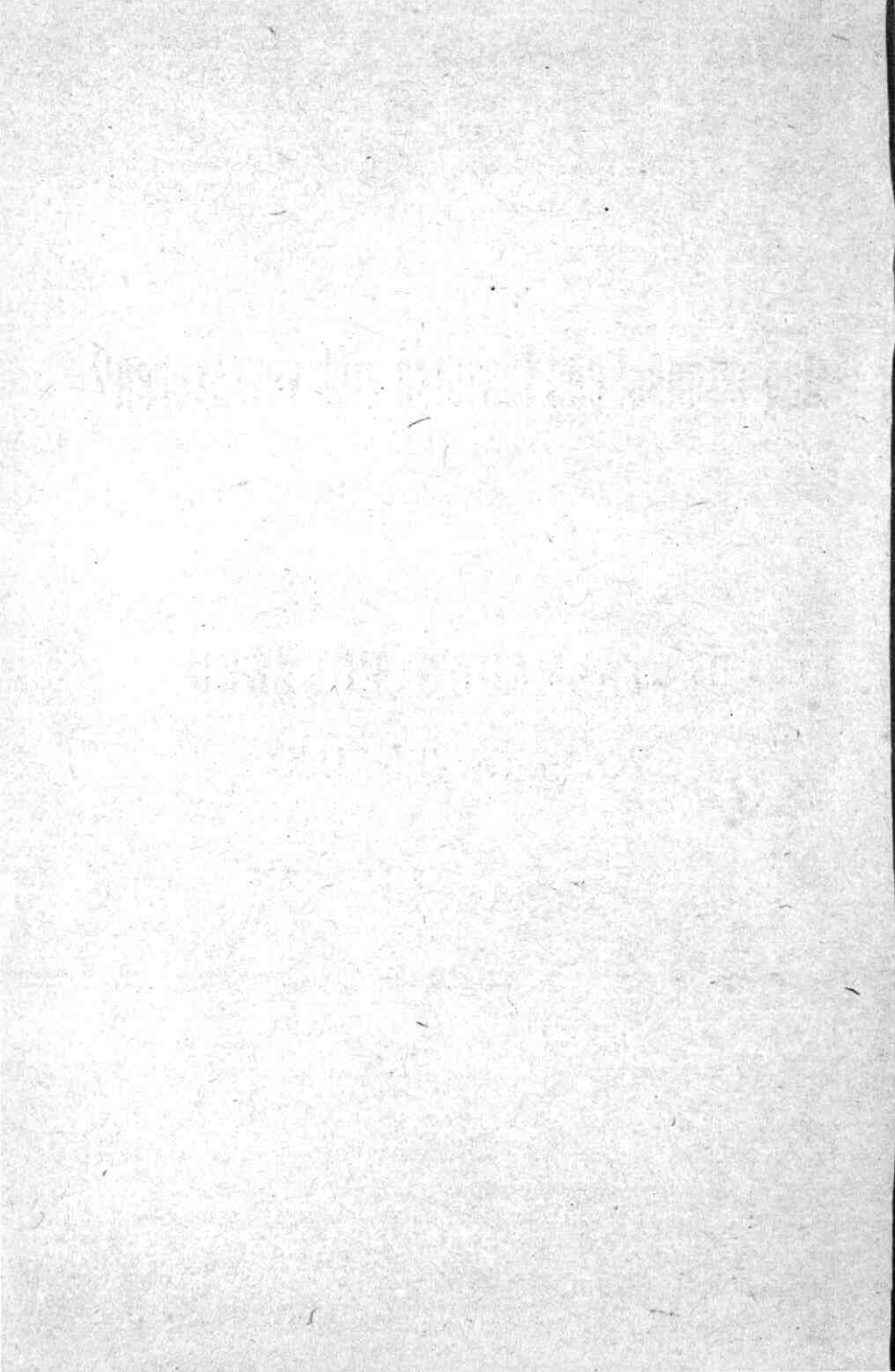
Bibl. 2. j. VIII, 38.
mm u7 u7

Mag en moet een Christen zich verzekeren?

GENESIS XLI : 34.

Ds. TALMAGE'S PREEKEN
VOOR ONZEN TIJD

Mag en moet een Christen zich verzekeren?

GENESIS XLI : 34.

Ds. TALMAGE'S PREEKEN

VOOR ONZEN TIJD

Faraö doe zoo, en bestelle opziens
over het land; en neme het vijfde deel
des lands van Egypte in de zeven
jaren des overvloeds.

GENESIS XLI : 34.

Dit waren de woorden van Jozef, van den president der eerste levensverzekering-maatschappij, die de wereld ooit aanschouwde. Faraö had een droom gehad, die hem hevig verontrustte. Hij verbeelde zich, dat hij aan de oevers van de rivier de Nijl stond, en daar zeven vette, gladde, glimmende koeien uit de rivier zag opkomen, en dat zij in het dikke gras begonnen te weiden. Daar was niets schrikwekkends in. Maar nà hen, uit dezelfde rivier opkomend, zag hij zeven koeien, die mager en uitgehongerd waren: de slechtste en leelijkste koeien, die men daar te lande ooit gezien had, — en in de vraatzucht van hunnen honger verslonden zij hunne zeven vette voorgangers. Koning Faraö liet Jozef ontbieden, om deze midernachtelijke hiëroglyphen te ontcijferen. Jozef maakte er korte metten mede, en gaf te kennen dat de zeven vette koeien, die uit de rivier opkwamen, zeven jaren met overvloed van levensmiddelen waren, en de zeven uitgemergelde koeien,

die hen volgden, zeven jaren met volslagen gebrek aan levensmiddelen. „Welnu”, zeide Jozef, „laat ons één vijfde van den korenoogst der zeven voorspoedige jaren nemen, en dat bewaren als een voorraad voor de zeven jaren, waarin er geen korenoogst zal zijn!” De koning keurde dien raad goed, en stelde Jozef — wegens zijne onkreukbare eerlijkheid en zijne algeheele toewijding aan de openbare belangen — tot president der onderneming aan. De landbouwers betaalden één vijfde van hun inkomen als premie. In alle groote en kleine steden des lands waren er afdeelingen gevestigd. Deze groote Egyptische levensverzekering-maatschappij had een bedrijfskapitaal van millioenen guldens. Eenigen tijd later begonnen de donkere dagen aan te breken, en zou het geheele volk van honger en gebrek zijn omgekomen, als er geen voorraad ware opgelegd geweest voor de toekomst. Doch nu hadden deze lijdende huisgezinnen niets anders te doen, dan het bedrag hunner levenspolissen in ontvangst te gaan nemen. De Bijbel drukt het in één korten volzin uit: „*Maar in gansch Egypteland was brood.*” Ik zeg, dat dit de eerste levensverzekering-maatschappij was. Zij had eene goddelijke organisatie. Zij bezat al de voordeelen van de levensverzekering, van de brandverzekering, van de kapitaalverzekering, en van alle andere goede verzekeringen. Men verhaalt ons, dat de eerste verzekering-maatschappij gesticht werd in Engeland in het jaar 1696, terwijl het denkbeeld zelf toch feitelijk even oud is als de

korenschuren van Egypte, — en de Heer onze God zelf er de grondlegger en stichter van was. Als dit niet zoo was, zou ik geen oogenblik van uwen tijd en den mijne beschikbaar stellen voor de behandeling van dit onderwerp. Ik gevoel, dat het een levensquaestie is ook uit godsdienstig oogpunt, en van oneindig groot gewicht: de zedelijke grondslagen der levens- en brandverzekering. Naar het mij voorkomt, is het tijd, dat ook de kansel zich daarover uitspreke. Welk een schat van troost, van opvoeding, van zedelijke en geestelijke voordeelen is er vertegenwoordigd in de eenvoudige statistiek, dat hier te lande de levens-verzekering-maatschappijen in één jaar tijds millioenen guldens aan de nagelaten betrekkingen van overledenen uitkeerden en dat zij beloven te betalen — en zich ook gereed houden om te betalen — honderden millioenen guldens aan de nagelaten betrekkingen van overledenen.

Zij hebben feitelijk meer uitbetaald aan dividenden en aan uitkeeringen bij overlijden, dan zij ooit aan premiën ontvangen hebben. Ik weet wat ik zeg. De levensverzekering-maatschappijen hebben hier aanzienlijke sommen gelds aan belastingen aan het Gouvernement betaald en gaan voort met steeds grootere sommen te betalen. En dus: inplaats dat deze maatschappijen iets aan het land te danken zouden hebben, heeft het land veel aan hén te danken. En nu zeg ik, dat de man, die een paniek in het leven roept tegen deze maatschappijen, om reden dat drie of vier hunner zich

niet goed gedragen hebben, even onzinnig handelt als de man, die een duizendtal bunders korenvelden gaat afbranden, ten einde de daarin aanwezige mollen en aardmuizen te dooden, — even onzinnig als de man, die een stoomschip vol passagiers midden op den Atlantischen Oceaan in de lucht zou laten vliegen, — met oogmerk om de eendenmossels te vernietigen, die zich aan de kiel van het schip hebben vastgezet.

Maar wat zegt de Bijbel ten opzichte van dit onderwerp, ten opzichte van verzekering en assurantie? Indien de Bijbel zich gunstig over deze instelling uitlaat, zal ik er mij óók gunstig over uitlaten; indien de Bijbel haar afkeurt, zal ik haar óók afkeuren. Behalve op het voorzienig beeld van Jozef na de uitlegging van Faraö's droom, vestig ik óók uwe aandacht op eene door Paulus gemaakte vergelijking. Hier is een man, die tengevolge van onverschilligheid en verwaarloozing, te kort schiet in het onderhoud van zijn huisgezin terwijl hij leeft, en geen voorzorgsmaatregelen voor zijne vrouw en kinderen neemt met het oog op zijn dood. En hier is eene andere man, die niet in de Heilige Schrift gelooft en God verwerpt. Wie van deze beide mannen is de ergste? Wel, zegt gij, de laatstgenoemde. Neen, zegt Paulus, de eerstgenoemde. Paulus zegt, dat een man, die de verzorging van zijn huisgezin verwaarloost, strafwaardiger is dan een man, die de Heilige Schrift verwerpt: „*Zoo iemand de zijnen, en voornamelijk zijne huisgenooten, niet verzorgt, die*

heeft het geloof verloochend, en is erger dan een ongeloovige." (1 Timoth. V : 8.) De levensverzekering-maatschappijen zijn de meesten onzer behulpzaam om in de behoeften onzer gezinnen te voorzien nadat wij zijn heengegaan; maar als wij de middelen bezitten om de voorzorgsmaatregelen te nemen, en wij nemen ze niet, dan hebben wij ook geen recht om genade te verwachten uit de hand van God in den dag des oordeels. Dan zijn wij erger dan Nietsche, en erger dan Voltaire. De Bijbel verklaart het: wij zijn „*enger dan een ongeloovige.*” Nadat de acte van overlijden is opgemaakt, en de dertig of de zestig dagen verstreken zijn, en de vertegenwoordiger eener levensverzekering-maatschappij in het achtergebleven huisgezin van den overledene komt, en daar dan in contant geld het bedrag eener verzekeringspolis uitbetaalt, dan volbrengt die vertegenwoordiger der maatschappij een beslist godsdienstig werk, overeenkomstig de verklaring van den Apostel Jakobus: „*De zuivere en onbevleete godsdienst voor God en den Vader is deze: weezen en weduwen bezoeken in hunne verdrukking,*” en zoo voort. De godsdienst van Christus bedoelt evenzeer zorg te dragen voor de tijdelijke behoeften der menschen als voor hunne geestelijke behoeften. Dadelijk na den slag bij Antietam zag men een man bezig met het ronddeelen van godsdienstige traktaatjes, waarop er een Christelijk koopman naar hem toe kwam met de vraag: „Waarom loopt gij hier traktaatjes uit te deelen? Er liggen daarginds drieduizend menschen, wier wonden nog niet

verbonden zijn, zoodat zij in groot gevaar verkeerden van dood te bloeden; ga heen en verbind hunne wonden, en deel dan uwe traktaatjes rond!" Mij dunkt, dat was het goede, gezonde Evangelie. Toen koning Hizkia op sterven lag, kwam er eene roepstem tot Hem: „*Geef bevel aan uw huis, want gij zult sterven en niet leven!*" Die roepstem zou in onze dagen beteekenen: „Maak uw testament; maak alle dingen in orde!" „*Geef bevel aan uw huis!*" Dat wil zeggen: breng al uwe zaken op een vasten voet, zoodat uw heengaan op deze wereld zoo weinig mogelijk verwarring zal veroorzaken. Zie hoe het magere vee het vette vee verslindt, en maak in den tijd van overvloed toebereidselen voor den tijd van gebrek. De moeilijkheid is hierin gelegen, dat, wanneer de menschen aan hunnen dooden denken, zij bang zijn om te denken aan de verwoesting in hun huisgezin, die komen zal nadat zij er uit zijn weggenomen, — en daarom denken zij liefst enkel en alleen over hun geestelijk welzijn. Nu is het grootendeels zelfzucht van u, zóó verdiept te zijn in den hemel, waar gij heen gaat, dat gij vergeet wat er worden moet van uwe vrouw en kinderen na uwen dood! Gij kunt uit deze wereld heengaan, zonder een cent na te laten, en tóch gelukkig sterven, als het u onmogelijk was om voorzorgsmaatregelen voor hen te nemen; in dit geval kunt gij hen veilig toevertrouwen aan de handen van dien God, wiens al de oogsten te velde, en alle kudden slachtvee en alle zwermen gevogelte zijn; doch als gij wél in

staat waart om de premiën eener polis te betalen, maar uwe vrouw en kinderen tóch verwaarloost, dan is het iets laaghartigs van u, naar den hemel te gaan, terwijl zij naar het armenhuis gaan! *Gij* verhuist bij uwen dood naar een prachtig kasteel, aan den oever eener rivier, — maar *zij* verhuizen naar een paar kamertjes op de vierde verdieping eener huurkazerne in een achterbuurt. Wanneer bij *hen* de ellebogen en de knieën door de kleederen heen steken, dan zal de gedachte aan *uw* prachtig gewaad in den hemel hen niet warm houden! De predikant moge een wegslepend schoone en aangrijpende toespraak houden bij uw stoffelijk overschot, en het koor moge zingen als met stemmen van engelen en cherubijnen, — maar uw dood zal een oplichterij zijn! Want *gij* bezat de noodige middelen om uw huisgezin troost en steun te verstrekken na uw overlijden, en *gij* zijt goddeloos genoeg geweest om die gelegenheid ongebruikt voorbij te laten gaan!

„O,” roept deze of gene mij toe, „ik bezit méér geloof dan *gij*: ik geloof, dat — wanneer ik uit deze wereld heenga — de Heer wel voor mijne vrouw en kindertjes zal zorgen!” Ga door al de wees- en armenhuizen dezes lands; en ik zal u doen zien, hoe dikwijls de Heer onze God zorgt voor de onverzorgde kinderen en zorgeloze ouders. Dat wil zeggen: Hij zorgt voor hen door middel van de openbare liefdadigheid. Wat mijzelf betreft: ik zou veel liever willen, dat de Heer voor mijn huisgezin zorgde in eene particuliere woning,

door middel van mijn eigen vlijt en van mijne vaderlijke en echtelijke zorgvuldigheid. „Maar,” zegt iemand tot mij, „ik denk in de eerst volgende tien of twintig jaren een groot vermogen bijeen te brengen, en dientengevolge zal ik mijn huisgezin, wanneer ik van deze wereld heenga, in zeer goede finantiële omstandigheden achterlaten.” Hoe weet gij dat gij nog tien of twintig jaren te leven hebt? Als wij de wegen en paden der toekomst konden overzien, dan zouden wij bemerken, dat het er wemelt van longziekten, en pleurissen, en teringen en botsende spoorwegtreinen, en op hol geslagen paarden en instortende bruggen, en lijkstaatsies. Zijt gij er zóó zeker van, nog tien of twintig jaren te zullen leven, dat gij onbekrompen omstandigheden aan de leden van uw huisgezin kunt waarborgen nadat gij van hen zult zijn weggenomen? Bovendien: de groote meerderheid der menschen sterven arm! Slechts twee op de honderd zijn voorspoediger in hunne zaken. Weet gij het zóó volkomen vast en zeker, dat gij een van die twee zult zijn? Den eenen dag rijk, den anderen dag arm! Een man in New-York erfde twee millioen dollars, en de blijdschap over het bezit van dat vele geld krenkte zijne geestvermogens, en hij stierf in een krankzinnigengesticht. Al zijne bezittingen bleven in handen van de overige firmanten der zaak, en die brachten er alles door; en ten slotte bleef het huisgezin zonder één dollar achter. Binnen den tijd van achttien maanden de voorspoed, de krankzinnigheid, het faillissement, en de totale

ondergang van het huisgezin! Bovendien: er zijn menschen, die in goeden doen sterven, maar wier inboedel insolvent verklaard wordt vóór en aleer zij begraven zijn, of althans voordat hunne nalatenschap vereffend is. Hoe spoedig kan de hamer van den deurwaarder het leven uit een nalatenschap slaan! Iemand denkt, dat zijne bezittingen eene waarde van vijftienduizend gulden hebben, — maar bij den gedwongen verkoöp brengen zij slechts zevenduizend gulden op. De man van zaken weet zijn voordeel te doen met de crisis, want hij dwingt de weduwe van wijlen zijn compagnon om óf alles tegen een bespottelijk lagen prijs aan hem te verkoopen, óf alles te verliezen. Van de in voorraad zijnde goederen veronderstelde men, dat zij eene zeer hooge waarde vertegenwoordigden; maar alles was zóó „belegen”, dat de afslager werd uitgelachen, toen hij trachtte te verkoopen; of de administrateur krijgt van den procuratiehouder bevel om de geheele zaak aan kant te doen. De bezittingen werden bij 's mans dood verondersteld, eene waarde van zestigduizend gulden te hebben; maar nadat de schulden vereffend zijn, en de rekeningen van den dokter, en den chirurgijn, en den apotheker, en den begrafenis-directeur, en den leverancier der grafzerk met het weidsche opschrift betaald zijn, blijft er niets over. Dat wil zeggen: dat de kinderen hunne studiën moeten staken en aan 't werk gaan. Dat wil zeggen: de grootst mogelijke bezwaren en moeilijkheden voor de vrouw, die nu niet anders meer over heeft dan een naald, om er

den fellen strijd des levens mede te strijden. Ruk de mooie overgordijnen af, doe de piano op slot, rol het Smyrnasche tapijt op, zend den inhoud der kleederkasten naar de publieke verkooping, en laat de moeder aan elke hand een kind nemen en er mede henentrekken in de woestijn der wereld! . . . Maar eene levensverzekering zou dit alles voorkomen hebben!

„Maar,” hoor ik hier iemand zeggen, „ik ben een man met beperkte middelen, en het is mij onmogelijk, de premie te betalen!” Dat is somtijds eene echte en gewettigde verontschuldiging, en dan is er ook niets tegen in te brengen; maar in negen van de tien gevallen, wanneer een man dat zegt, blaast hij méér weg aan sigarenrook, en verdrinkt hij méér aan wijn, en besteedt hij méér geld aan weelde-artikelen, dan hij noodig heeft om de premie van de polis eener levensverzekering te betalen, die zijn gezin na zijn overlijden tegen den bedelstaf zou behoed hebben. Een man behoort zich op de strengste zuinigheid toe te leggen, totdat hij aan dezen zijn plicht als Christen kan voldoen. Gij hebt geen recht op de weelde dezes levens voordat gij dergelijke voorzorgsmaatregelen genomen heb. Ik bewonder hetgeen er eens gezegd werd door den Eerw. Dr. Guthrie, den grooten Schotschen prediker. Weinige jaren vóór zijnen dood stond hij in eene openbare samenkomst op, en verklaarde hij: „Toen ik in Edinburgh kwam, lachten de menschen mij somtijds uit om mijne gestopte kousen, en om mijne katoenen parapluie,

en zeiden zij, dat ik er uitzag als een boer, die zoo kersversch achter den ploeg vandaan kwam; en zij bespotten mij omdat ik in een huis woonde, waarvoor ik vijf en dertig pond sterling huur per jaar betaalde, en dikwijls ging ik te voet, wanneer ik zeer blijde zou zijn geweest als ik in een rijtuig had gezeten. Maar, mijne heeren! ik deed dit alles omdat ik de premie eener levensverzekering wenschte te betalen, die mijn huisgezin van broodzorgen zou bevrijden, indien ik mocht komen te sterven. — Dát beschouw ik als het rechte gevoel van een eerlijk, verstandig en geloovig Christen!

De volslagen onverschilligheid van vele menschen ten opzichte van dit gewichtige onderwerp verklaart veel omtrent de misdaden en de armoede onzes tijds. Wie zijn die kinderen, die de straat vegen met een gebroken bezem, en u in 't voorbijgaan om een aalmoes vragen? Wie zijn die rampzalige wezens, die in een dunnen omslagdoek onder het licht der gaslantaarns doorsluipen? O, zij zijn de slachtoffers van het gebrek: in vele gevallen van dezen aard hadden de wijze en tijdige voorzorgsmaatregelen van ouders en grootouders het kwaad kunnen voorkomen. De Heer onze God alleen weet, hoe zij geworsteld hebben om op den rechten weg te blijven! Zij baden totdat de tranen op hunne wangen bevroren; zij naaiden aan het costuum tot het aanbreken van den dag; maar zij konden niet genoeg geld verdienen om de huur te betalen; zij konden niet genoeg geld verdienen om zich fatsoenlijk te kleeden; en op zekeren dag

streden in dat ellendig verblijf de Engel der reinheid en de engel der misdaad een zwaren strijd midden, tusschen den ledigen broodtrommel en den kouden haard, totdat de engel met de zwarte vleugelen gilte en brulde: Aha! ik heb den strijd gewonnen!" Hier hoor ik iemand zeggen: „Ik geloof wat gij zegt; het is goed en Christelijk; en ik zal binnenkort toch eens goed over deze zaak gaan nadenken! Ach, mijn vriend! gij loopt groot gevaar om den steun uws huisgezins op dezelfde wijze verloren te laten gaan, waarop de zondaar den hemel verliest: *door uitstel*. Ik zie aan alle kanten om mij heen de verarmde en noodlijdende gezinnen van ouders, die toch werkelijk van plan waren om den een of anderen dag dien Christenplicht eens te volbrengen. Maar het wordt al uitgesteld, en nóg eens uitgesteld, — en op zekeren winterdag met storm en sneeuwjacht komt de man thuis met natte voeten, en daarop volgen zware verkoudheid, en een ziekbed, en ijlen de koortsen, en een onheilspellend hoofdschudden van den geneesheer, en een plechtige begrafenis. Als er iets hartbrekenders is dan eene vrouw, zorgvuldig en in onbekrompen omstandigheden opgevoed, en op haren trouwdag door een goedhartigen vader ten huwelijk gegeven aan een man, voor wien zij de grootste vreugde en de trots des levens is tot op het oogenblik van zijn dood; en daarna dezelfde vrouw heengaande met hulpelooze kinderen, om te worstelen voor haar brood in een wereld, waar gestaalde spieren en geharde zielen onmisbaar

noodzakelijk zijn, — ik zeg: als er iets hartbrekenders is dan dit, dan weet ik niet wat het is! En tóch zijn er goede vrouwen, die nog altijd onverschillig zijn en blijven met betrekking tot den plicht van haren echtgenoot in dit opzicht; en men vindt ook zelfs vrouwen, die er beslist vijandig tegen zijn, — alsof iemand door het sluiten eener levensverzekering aan de een of andere ontzettende ramp werd blootgesteld. Er woont in deze stad op den huidigen dag eene doodarme vrouw, die nu een klein winkeltje doet, en die zich vroeger altijd met hand en tand placht te verzetten tegen het sluiten eener levensverzekering van haren man; en toen er eens gesproken werd over een polis van tienduizend gulden, wilde zij er niet eens naar luisteren. Zij wilde nooit of nimmer een stuk papier in huis hebben, waarin ook maar in de verste verte gezinspeeld werd op de mogelijkheid, dat haar man zou kunnen sterven! Maar op zekeren dag werd, door een verkeerde beweging eener machine, zijne levenslamp plotseling en onherstelbaar uitgebluscht. En wat zijn nu de gevolgen van dit alles? Zij verdient, met hard en moeilijk werken, de helft van een ellendig levensonderhoud. Van hare beide kinderen heeft men haar ontlast, opdat zij gekleed en onderwezen zouden worden, en haar leven is één lange en afmattende aaneenschakeling van ellende en ontbering. O man en vader! ga, alvorens er tweemaal vier en twintig uren verlopen zijn, naar het kantoor van een onzer groote levensverzekering-maatschappijen, laat

den stethoscoop van den dokter op uw hart en uwe longen zetten, en bepaal onder het zegel van de een of andere solide maatschappij, dat uwe kinderen niet blootgesteld zullen worden aan de vernedering van geldnood en geldgebrek na uw heengaan uit deze wereld!
